3

Tijdschrift voor geloofsopbouw

Volg Mij!

6E JAARGANG • APRIL 2020
WWW.VOLGMIJ.NL

4 De weggegooide Bijbel

6 Trekvogels en de almacht van de Schepper

18 Wanneer vergaat de wereld?

Inhoud

Verhaal
De weggegooide Bijbel 4

Schepping
Trekvogels en de almacht van de Schepper 6

Bijbel praktisch
Angsten 12

Bijbelstudie
Spreuken 13

Stof tot nadenken
Ogenblik 14

Gebed ABC...
Cambodja 15

Profetie
Wanneer vergaat de wereld? 18
Uitdrukkingen rondom de eindtijd 25

Q&A
Moet een Christen meedoen met een staking? 26

Goede boodschap
Dat was mijn zoon! 32

Colofon

Uitgever:
Stichting Uit het Woord der Waarheid
Postbus 260
7120 AG Aalten (Nederland)
Tel. 0543 - 47 17 46
www.uhwdw.nl / www.debijbelvoorjou.nl
E-mail: bestel@uhwdw.nl

Alle vragen m.b.t. abonnementen richten aan de uitgever!

Volg Mij! verschijnt acht keer per jaar.
Abonnementsprijzen:
Nederland € 18,95 (1e jaar bij geschenkabo: 9,95)
Europa € 26,95 (incl. verzending)

De Bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © Stichting HSV 2010.

Redactie:
E-mail: volgmij@christelijkjeugdwerk.nl
Internet: www.VolgMij.nl

Copyright afbeeldingen:
© www.pixelio.de
© AdobeStock
© Ralf Dietermann
© RGBStock
© Imagelibrary
© Shutterstock.com

Layout:
Andre Dietermann, www.dtp-medien.de, Haiger

Beste jongelui,

Fijn dat je Volg Mij! erbij hebt gepakt en besloten hebt om er wat uit te lezen..

In deze Volg Mij! lees je iets over een land, waarvan de hoofdstad Pnom Penh is en hoe het Christendom zich verhoudt tot andere godsdiensten. Weet je dan over welk land ik het heb?

Ook staat er iets in over trekvogels als de zwartkopzanger, postduif of de noordse stern. Nu het voorjaar er weer aan komt, zie je steeds meer vogels in de lucht. Zij hebben geen navigatie, zoals wij tegenwoordig, maar weten toch feilloos hun weg terug te vinden. Wel knap hè, hoe de Schepper dit geschapen heeft?!

Niet alle artikelen spreken je misschien meteen aan, want als je leest over de aanwijzingen en verwijzingen in de Bijbel naar de naderende eindtijd, of over oorlogen en epidemieën, dan denk je misschien: 'dat duurt nog zo lang, daar hoef ik me niet mee bezig te houden', of misschien maakt het je wel bang. Maar weet je, dan staat er heel iets moois in de Bijbel! Kijk maar eens naar de laatste drie woorden in Johannes 6 vers 20. Daar staat: 'wees niet bevreesd'! Weet je ook waarom je niet bevreesd hoeft te zijn? De Heere Jezus zegt in Zijn Woord: 'zie, Ik ben met u' (Matth. 28:20). Ik heb een keer in een Bijbelstudieboek gelezen dat de woorden 'wees niet bevreesd' 365 keer in de Bijbel staan. Dat betekent eigenlijk dat de Heere dagelijks tegen ons zegt: wees niet bang .. want IK ben met je! Mooi hè?!

Veel plezier met deze nieuwe Volg Mij!

Sander Nijp

De weggegooide Bijbel

Dit verhaal heeft de voorzitter van de kerkenraad van de evangelische kerk van Tiblisi in Georgië verteld (Georgië hoorde vroeger bij de Sovjet-Unie, maar is nu een zelfstandige republiek).

In gesprek

Een predikant zat in een treincoupé met slechts één medepassagier. De twee raakten aan de praat, en het duurde niet lang of ze hadden het over godsdienst. De predikant luisterde geduldig terwijl de ander de logica van het atheïsme uiteenzette en kritiek uitoefende op het geloof. De voorganger op zijn beurt gaf zijn mening en haalde daarbij zelfs zijn Bijbel voor de dag om teksten aan te halen. Maar de atheïst liet zich niet overtuigen. De mannen begonnen steeds harder te praten en de gemoederen raakten aardig verhit. Geen van beiden liet zich door de ander overtuigen.

'Rommel'

Toen de zinloosheid van de discussie tot de mannen begon door te dringen, deden zij er het zwijgen toe. De voorganger ging even de coupé uit en liet zijn Bijbel achter op de bank. Toen hij na een paar minuten terugkwam, zag hij dat zijn Bijbel verdwenen was. Zijn medepassagier deed juist het raampje weer dicht. Hij had de Bijbel naar buiten gegooid, zodat niemand die 'rommel' nog zou kunnen lezen. De voorganger kwam te laat om in te grijpen. De reis werd vervolgd in een ijzig stilzwijgen.

Een paar maanden later …

Een paar maanden later kwam er een vreemdeling bij onze predikant aan de deur. Hij kwam uit een naburig dorp en vertelde plompverloren dat hij zich wilde laten dopen. De voorganger vroeg hem

verrast bij welke kerk hij hoorde. 'Geen enkele', antwoordde de vreemdeling. 'Maar ik heb in de Bijbel over God gelezen. Ik weet dat Jezus Christus Heer is en ik wil me laten dopen, zodat ik tot Zijn volgelingen gerekend kan worden'.

'Een Bijbel?!', vroeg de voorganger verbaasd, want Bijbels lagen zeker niet voor het oprapen. 'Hoe ben je in vredesnaam aan een Bijbel gekomen?' 'Dat is een vreemd verhaal en ik kan me niet voorstellen dat u het gelooft, maar ik verzeker u dat het de waarheid is. Ik werk in de bouw. Een paar maanden geleden werkte ik op een plek vlak bij de spoorweg, toen er iets heel raars gebeurde. Toen er een trein voorbijkwam, vloog er een boek uit één van de raampjes, en het kwam vlak bij mij in het zand terecht. Toen ik het opraapte, zag ik dat het een Bijbel was'.

De voorganger was met stomheid geslagen. Toen hij na enige tijd verder doorvroeg, besefte hij dat het om zijn eigen Bijbel moest gaan. Had de bezoeker de Bijbel bij zich? Jazeker. Hij liet zijn Bijbel aan de predikant zien, die deze onmiddellijk herkende. Het Boek dat hem al die jaren zo trouw gediend had, had nu iemand anders gediend. Hier stond een jonge Christen voor hem, die vroeg of hij gedoopt mocht worden – dankzij die Bijbel.

Teruggeven?

Toen de predikant hem vertelde hoe die Bijbel door een atheïst uit het raam was gegooid, wilde de bouwvakker hem teruggeven. Maar de voorganger weigerde dat. 'Nee', zei hij 'ik kan dat niet accepteren. U moet dat Boek houden, het heeft zulke prachtige dingen voor u gedaan. En het is mijn gebed dat het ook voor anderen prachtige dingen gaat doen'.

Verder vertellen

Nadat hij gedoopt was, ging de bouwvakker naar huis, brandend van verlangen om iedereen te vertellen wat hij uit zijn Bijbel geleerd had. Binnen een paar jaar was zijn hele dorp bekeerd. Er was een nieuwe plaats ontstaan waar gelovigen samenkwamen. En dat allemaal door een Bijbel die iemand had weggegooid.

zo zal Mijn woord zijn dat uit Mijn mond uitgaat:
het zal niet vruchteloos tot Mij terugkeren, maar het
zal doen wat Mij behaagt, en het zal voorspoedig zijn in
hetgeen waartoe Ik het zend.

Jesaja 55:11

Trekvogels en de almacht van de Schepper – deel 2

De vlucht van de vogels – een informatiegestuurd proces

Volgens de evolutieleer zouden zich uit reptielen vogels hebben ontwikkeld. Maar dit proces lijkt zelfs de aanhangers van deze leer hoogst onwaarschijnlijk. Onder andere de Britse zoöloog David Attenborough (*1926) heeft hierover geschreven (zie het groene ovaal op de volgende pagina).

We hebben aan de hand van de natuurwetten over informatie zo'n macro-evolutieproces al als onmogelijk van de hand gewezen, zodat we daar niet verder over hoeven te discussiëren. In samenhang met de trekvogels wil ik nog wel op een ander heel redelijk bezwaar tegen de evolutie wijzen. We gaan daarvoor heel ver met de aanhangers van de evolutieleer mee en gaan er voor één keer vanuit dat het evolutieproces een kant-en-klare vogel, dus met

'Bij de beschrijving van de gevolgen van dit proces (van evolutie) wordt alleen te gemakkelijk een uitdrukkingswijze gebruikt die de voorstelling wekt alsof de dieren zelf getracht hebben om op doelmatige wijze een verandering aan te brengen. Alsof de vissen uit zichzelf aan land gegaan zijn en hun zwemvliezen in benen veranderd hebben. Alsof reptielen uit zichzelf de wens hebben gehad om te vliegen en ernaar gestreefd hebben om hun schubben in veren te veranderen, zodat ze uiteindelijk vogels werden. Er bestaat niet het geringste concrete bewijs voor zo'n veronderstelling'. David Attenborough

een compleet vliegapparaat, voortgebracht heeft. Maar zo'n vogel zou helemaal niet kunnen vliegen, want hij heeft een uiterst gecompliceerd programma (= biologische informatie = universele informatie) nodig in zijn hersenen waarmee hij al zijn vliegmanoeuvres kan uitvoeren. Hoewel de evolutie aan alle natuurkundige voorwaarden (materieel gezien) zou kunnen voldoen, zou ze louter als materieel proces nooit in staat kunnen zijn om informatie (= een niet-materiële grootte) te creëren. Dus kunnen we ons eenvoudig vasthouden aan wat er in Genesis 1 vers 21 staat:

'En God schiep … alle gevleugelde vogels naar hun soort. En God zag dat het goed was'.

Ontzagwekkende prestaties van trekvogels

Als u zelf wel eens een lange reis heeft gemaakt, dan heeft u ongetwijfeld gebruikgemaakt van een landkaart en wegwijzers. Vogels moeten het zonder deze hulpmiddelen stellen als ze een trektocht maken. Hoe doen ze dat dan? Neem nu bijvoorbeeld de trek van **de zwartkopzanger**. Het is een klein vogeltje, dat slechts 20 gram weegt, en toch is het een kampioen op de lange afstand.

In het najaar reist de zwartkopzanger van Alaska naar de oostkust van Canada of New England, propt zich vol met voedsel, slaat vet op om brandstof voor de reis te hebben en wacht dan op een koufront. Wanneer dat arriveert, vertrekt het vogeltje. Zijn uiteindelijke bestemming is Zuid-Amerika. Het zou daarvoor in zuidelijke richting moeten vliegen,

Postduiven die 1.000 kilometer ver weg worden gebracht, in welke richting dan ook, keren in één dag naar hun hok terug.

maar doet dat niet. Nee, het vliegt eerst oostwaarts, richting Afrika. En dan, boven de Atlantische Oceaan, op een hoogte van 6.000 meter aangekomen, laat het zich door een daar heersende wind naar Zuid-Amerika meevoeren.

Hoe weet de zwartkopzanger dat hij op het koufront moet wachten, en dat dit goed weer en 'wind mee' betekent? Hoe weet hij dat hij steeds hoger moet gaan vliegen, waar de lucht ijl en koud is en 50 procent minder zuurstof bevat? Hoe weet hij dat alleen op die hoogte die wind waait die hem naar Zuid-Amerika zal voeren? Hoe weet hij dat hij in de richting van Afrika moet vliegen, zodat de daar heersende wind hem in zuidwestelijke richting drijft? De zwartkopzanger heeft geen bewuste

Noordse stern

Adéliepinguïns

kennis van dit alles. Op deze 3.900 kilometer lange reis over zee, zonder enig herkenningspunt, drie of vier dagen en nachten achtereen, wordt hij slechts door zijn instinct geleid.

Bij de trekvogels spant de **noordse stern** de kroon; deze vogel broedt boven de noordpoolcirkel, maar brengt de noordelijke winter op de Zuidpool door. Het is voor deze kleine zeevogel niet ongewoon om elk jaar tussen de 40.000 en 50.000 kilometer af te leggen, wat neerkomt op een rondje om de aarde.

Een laatste voorbeeld nog: vogels die niet vliegen, maar lopen en zwemmen – **de Adéliepinguïns** (zie foto). Wanneer ze 1.900 kilometer van hun kolonie werden verwijderd en weer werden vrijgelaten, oriënteerden ze zich snel en gingen niet direct terug naar hun eigen kolonie, waaruit ze waren weggehaald, maar ze zetten regelrecht koers naar de open zee om voedsel te zoeken. Vanuit de zee keerden ze ten slotte terug naar de kolonie. De bijna volkomen donkere winters brengen ze op zee door.

Maar hoe kunnen de pinguïns zich tijdens de donkere winter oriënteren? Niemand weet het.

Instinct – voorgeprogrammeerde wijsheid

Hoe leveren vogels deze staaltjes van navigatie? Uit experimenten blijkt dat ze wellicht gebruikmaken van de zon en de sterren. Ze schijnen een inwendige klok te bezitten, waarmee ze zichzelf aan de hand van de bewegingen van deze hemellichamen kunnen corrigeren.

Maar wat als de lucht bewolkt is? Sommige vogels hebben in elk geval een ingebouwd magnetisch kompas, dat ze dan gebruiken. Maar er is meer nodig dan een kompasrichting. Ze hebben een 'landkaart' in hun

hersenen nodig, met daarop zowel het vertrekpunt als de bestemming. En op de landkaart moet de route aangegeven zijn, aangezien deze maar zelden een rechte lijn vormt. Maar dit heeft allemaal geen nut, als ze niet weten waar ze zich op de kaart bevinden! De zwartkopzanger moet geweten hebben waar hij was toen hij in Alaska aan zijn reis begon, om te kunnen weten in welke richting de oostkust van Canada of New England lag. De postduif moet geweten hebben waar hij naartoe gebracht was, voordat hij de weg naar zijn hok kon bepalen.

Onderzoekers zijn inmiddels veel te weten gekomen, maar veel is toch nog een mysterie gebleven. 'Hoe was het mogelijk', vroeg een onderzoeker zich af, 'dat zo'n ingewikkelde instinctieve kennis zich kon ontwikkelen en aan opeenvolgende generaties kon worden doorgegeven?' – *How Life Learned to Live*, **Helmut Tributsch**, 1982, blz. 15.

Mensen kunnen het niet verklaren. Het kan niet aan evolutie worden toegeschreven. Maar toch moet de benodigde intelligentie ergens vandaan zijn gekomen. Ook instinctieve wijsheid vraagt nog steeds om een wijze bron. Evolutie (toeval) kan dat niet teweegbrengen, maar wel een intelligente, wijze Schepper. De meest logische verklaring voor instinctief gedrag is dan ook dat dit door de wijze Ontwerper in de genen van de dieren werd vastgelegd. Maar helaas worden al die bewijzen die voor de scheppingsgedachte pleiten, door veel evolutionisten automatisch afgewezen. God mag van hen beslist geen voet tussen de deur krijgen.

Werner Gitt

Hoe meer ik de natuur bestudeer, hoe meer ik verbaasd raak over het werk van de Schepper. Wetenschap brengt mensen dichter bij God.

Louis Pasteur

Aan de slag!

WOORDZOEKER

Als je zin en tijd hebt, kun je je talenten eens loslaten op de onderstaande opdracht. Er staan 15 zelfstandige naamwoorden in uit Richteren 2 (HSV). Ze zitten verstopt in de lettermix, en je moet ze horizontaal, verticaal, diagonaal en soms zelfs achterstevoren zien te vinden.

Y	S	R	E	N	O	W	N	I	B	B	K	T	S
N	M	V	A	L	S	T	R	I	K	Q	S	X	J
G	E	R	I	C	H	T	E	R	S	R	K	L	V
I	T	K	B	I	D	Q	N	E	D	A	D	E	I
T	R	K	L	D	I	E	N	A	A	R	B	V	J
J	B	U	T	O	U	O	L	X	K	B	G	E	A
J	I	O	E	K	V	Z	W	Q	P	E	P	N	N
G	R	R	K	T	R	N	X	U	N	Z	V	S	D
Q	G	O	E	O	O	T	E	E	A	E	D	W	E
Q	E	F	S	R	Q	O	R	D	R	N	M	A	N
P	K	F	R	B	E	A	R	B	I	H	C	N	V
U	E	E	O	D	T	O	O	N	O	E	V	D	Q
H	R	R	S	I	V	N	H	C	W	C	H	E	M
P	M	S	E	U	D	N	T	R	U	E	T	L	G

Deze woordzoeker is gemaakt met WoordzoekerMaken.nl

- ○ VERBOND
- ○ INWONERS
- ○ VALSTRIK
- ○ OFFERS
- ○ DADEN
- ○ DIENAAR
- ○ GENERATIE
- ○ TOORN
- ○ VIJANDEN
- ○ RICHTERS
- ○ HOERERIJ
- ○ GEKERM
- ○ NAUW
- ○ LEVENSWANDEL
- ○ HEIDENVOLKEN

Angsten

In een grote Engelse stad moesten leerlingen tijdens een godsdienstles opschrijven waar ze het meest bang voor waren. Velen noemden een atoomoorlog en ongeneeslijke ziekten. Maar op één blaadje stond een heel ongebruikelijk antwoord: “Als alle gebeden alleen maar een monoloog van onze kant zouden blijken.”

Inderdaad: een lege hemel zou de grootste catastrofe zijn! Dan zouden wij er alleen voorstaan met onze zonden, angsten en problemen. Onzeker, verbitterd, vertwijfeld. Wat voor zin zou ons leven hebben als we geen hemelse Redder en Helper hadden?

Maar in de hemel is geen gapende leegte. Want God is daar. Daarom is bidden geen meditatief in-je-baard-zitten-mompelen, maar een gesprek met de Eeuwige. Het gebed om vergeving verhoort Hij graag. En Hij bemoedigt en troost allen die Hem toebehoren.

Christenen worden niet zoet gehouden met het hiernamaals, maar gericht op het hiernamaals.

Gerrid Setzer

Wanneer Mijn volk Mijn aangezicht zoekt, en zij zich bekeren van hun slechte wegen, dan zal Ik vanuit de hemel horen en hun zonden vergeven.
2 Kronieken 7:14

Spreuken

Wie wijs is, zal horen en inzicht vermeerderen, en wie verstandig is, zal wijze raad verwerven om een spreuk en een spreekwoord te begrijpen, woorden van wijzen en hun raadsels. *Spreuken 1:5-6*

Ook het Boek Spreuken is poëtisch. Het is geschreven door koning Salomo in zijn jongere jaren en staat vol wijze lessen voor elk aspect van het persoonlijk leven en gedrag. De grote, in het oog springende waarheid is eenvoudigweg deze: 'De vreze des HEEREN is het beginsel van de kennis' (Spr. 1:7). De waarschuwingen tegen subtiele zonden gaan vergezeld van lessen over de manier waarop deze zonden vermeden kunnen worden.

Het stelt zaken voor in hun ware licht, zodat de lezer zich een juist, helder oordeel kan vormen. Het stoot ook door naar de kern van de zaak en laat de motieven zien waaruit bepaalde daden voortkomen, en legt zo aan de lezer de ware werkingen van zijn eigen hart bloot. Het behandelt de gedachten, de mond, de lippen, de tong, het oor, het oog, de hand, de voet, als allemaal verbonden met het gedrag van een persoon. Het toont nauwgezet de gevolgen van gedachten, woorden of daden, zowel goed als slecht; dat wil zeggen: het oogsten van wat gezaaid is. En hoe duidelijk leert het dat alleen de ware kennis van de Heer Zelf de ziel kan bewaren op wegen van waarheid.

Dit zijn principes die passen bij het koninkrijk van Salomo, gevestigd in vrede, en ze zijn daarom nauw verbonden met de principes van het koninkrijk van God, zoals we die vinden in Mattheüs 5, 6 en 7. Spreuken 25, echter, begint met spreuken die waren overgeschreven door de mannen van Hizkia, en is dus een voorziening van God voor tijden waarin het koninkrijk in een toestand van verdeeldheid en verval verkeerde. Deze spreuken zijn dan ook bijzonder kostbaar voor onze tijd, waarin het koninkrijk der hemelen zich in een toestand van verval bevindt.
Het boek biedt een uitstekende cursus psychologie.

Leslie M. Grant

Gods kijk

Verveeld loopt Sven door de straat. Hij komt terug van een bezoek aan oma Elisabeth en moet nog dertig minuten ergens overbruggen. Nou ja, 'bezoek' kun je het eigenlijk niet noemen. Hij heeft even een taart gebracht, die zijn moeder gebakken had. 'Je kunt nog wel een poosje bij haar blijven, dat vindt ze fijn'. De woorden van zijn moeder klinken nog in zijn oren. 'Is goed', had hij geantwoord. Maar toen Sven bij oma aan de deur stond, had hij er helemaal geen zin meer in. Hij had veel liever verder gespeeld met zijn nieuwe computerspelletje, om eindelijk het volgende level te bereiken. 'Ik moet helaas direct weer gaan'. Na deze zin voelde hij heel even zijn slechte geweten spreken. 'Wat zou mama denken, als ik alweer zo vroeg naar huis kwam?' Sven wacht nog even … en slentert naar de kiosk. 'In ieder geval beter dan bij oma Elisabeth steeds naar dezelfde verhalen te moeten luisteren', verontschuldigt hij zich.

Ken je dat? Je doet iets om te proberen bij een ander in een goed blaadje te komen. Vaak vinden we dat genoeg en zijn we tevreden, als andere mensen goed over ons denken. Maar hoe zou God erover oordelen? God kent ons hart en hecht bijzonder veel waarde aan de reden waarom we iets doen. Hij beoordeelt ons leven niet naar hoe het er vanbuiten uitziet. Hij wil dat wij uit LIEFDE voor Hem dingen doen of laten.

Betrap je jezelf er wel eens op dat je mensen wilt behagen? Neem je voor om je motieven steeds weer te onderzoeken. Vraag je af voor wie je iets doet. Is het voor de Heere Jezus, voor anderen of voor jezelf? En doe je het vrijwillig en graag of uit dwang?

De Heere Jezus houdt van harten die Hem willen behagen!

Cambodja

Cambodja heeft een oppervlakte van 181.035 km^2. Dat is bijna 5 x de oppervlakte van Nederland. Cambodja is aan de noord-, zuid- en oostzijde ingesloten door andere landen. In het westen ligt de Golf van Thailand. Het land telt iets meer dan 16 miljoen inwoners, van wie bijna twee miljoen in de hoofdstad Phnom Penh wonen.

Economie

Cambodja is een van de armste landen in Zuidoost-Azië en is sterk afhankelijk van buitenlandse hulp. Jaren van oorlogen en corrupte overheden zijn de hoofdredenen waarom het land zich nauwelijks heeft ontwikkeld. 38% van de bevolking leeft onder de armoedegrens. De export van landbouwproducten en toerisme zijn de belangrijkste bronnen van inkomsten. Met een 143ste plaats op de VN-index is Cambodja een van de armste landen in de wereld is.

Bevolking

Het boeddhisme is sinds de 15e eeuw de staatsgodsdienst van Cambodja. Ondanks het streven van de communistische Rode Khmer in de jaren 70 om alle godsdiensten uit te roeien, bestaat de bevolking voor ongeveer 84% uit boeddhisten. 90% van alle boeddhistische monniken en de meeste Christenen die er waren, zijn in de jaren 70 tijdens het bewind van de marxistische Rode Khmer omgekomen. Sinds 1990 is het Christenen toegestaan om samenkomsten te houden. Ongeveer 470.000 inwoners, 8% van de totale bevolking, noemt zichzelf nu Christen.

Gebedsonderwerpen

1. Ondanks enkele beperkingen wat betreft evangelisatie is er door het vele lijden van de Cambodjaanse bevolking in de laatste decennia een grote belangstelling voor het Evangelie ontstaan. De Heere zij dank voor de groei van de Gemeente van God in Cambodja!

2. De littekens van de genocide op bijna 2 miljoen mensen zijn sterk aanwezig. Heel schrijnend zijn de vele oorlogsslachtoffers met psychische trauma's. Deze nood is menselijkerwijs te groot en daarom kan herstel alleen plaatsvinden door het leren kennen van de Heiland, Die zachtmoedig en nederig van hart is.

3. Deze genocide heeft gezorgd voor een heel jonge bevolking. 60% van de bevolking is 24 jaar of jonger. Velen van deze generatie worden uitgebuit door anderen. Denk hierbij aan slachtoffers van sekshandel en aan kinderen die dakloos zijn of in een weeshuis wonen. Bid dat deze jongeren in een stabiele Christelijke omgeving terecht mogen komen en verlossing zullen ontvangen.

4. Boeddhistische heiligdommen zijn overal aanwezig, het zijn plaatsen waar duisternis heerst. De meerderheid van de Cambodjaanse bevolking wordt beheerst door deze geestelijke blindheid, waardoor ze lijdt onder de macht van de tegenstander. Bid dat het Licht van het Evangelie duistere structuren en persoonlijke levens definitief mag veranderen.

Erik Schoonenberg

Wanneer vergaat de wereld?

De voortdurende crisis in het Midden-Oosten, de terreuraanslagen van IS in Parijs, Boko Haram-strijders in Afrika, aardbevingen, scheepsrampen: dit soort gebeurtenissen en crises vormen voor sommige Christenen de aanleiding om te denken dat het einde van de genadetijd is aangebroken. Maar wat voor criteria zijn daarvoor in Gods Woord te vinden? Zijn die er eigenlijk wel? Hoe kunnen we de vele uitspraken over het einde, de toekomst enz. uit elkaar houden? En ten slotte: wat betekent de kennis van de komst van de Heere Jezus concreet voor jouw en mijn leven?

'Ik kom spoedig' – de dagelijkse verwachting van de komende Heere

Onafhankelijk van de vele afzonderlijke teksten over de toekomst en over toekomstige gebeurtenissen loopt er een rode lijn door het hele Nieuwe Testament: de Heere Jezus komt spoedig en Zijn discipelen moeten Hem steeds verwachten – zonder 'als' en 'maar'. Dit wordt duidelijk aan de hand van het volgende overzicht:

- *Lukas 12:36:* 'En u, wees gelijk aan mensen, die op hun heer wachten, wanneer hij terugkomt van de bruiloft, om hem, als hij komt en klopt, meteen open te doen'.
- *Johannes 14:3:* 'En als Ik heengegaan ben en plaats voor u gereedgemaakt heb, kom Ik terug en zal u tot Mij nemen, opdat ook u zult zijn waar Ik ben'.
- *Filippenzen 3:20:* 'Ons burgerschap is echter in de hemelen, waaruit wij ook de Zaligmaker verwachten, namelijk de Heere Jezus Christus'.
- *1 Thessalonicenzen 1:9-10:* 'Hoe u zich van de afgoden tot God bekeerd hebt, om de levende en waarachtige God te dienen, en Zijn Zoon uit de hemelen te verwachten …'.
- *Titus 2:13:* 'Terwijl wij verwachten de zalige hoop en verschijning[1] van de heerlijkheid van de grote God en onze Zaligmaker, Jezus Christus'.
- *Hebreeën 9:28:* 'Zo zal ook Christus, Die eenmaal geofferd is om de zonden van velen weg te dragen, voor de tweede keer zonder zonde gezien worden door hen die Hem verwachten tot zaligheid'.
- *Hebreeën 10:37:* 'Want: Nog een heel korte tijd, en Hij Die komt, zal komen en niet uitblijven'.

Alle geciteerde teksten doelen direct op de onmiddellijke verwachting van de Heere Jezus – zonder een voorafgaande gebeurtenis als voorwaarde te noemen. Geen aardbeving, geen vredesverdrag, ook geen politieke opstanden in het Midden-Oosten of in Israël moeten ons deze geweldige, gelukkige, levendige hoop op de komst van onze Verlosser ontnemen.

> Ben ik bereid om de Heere te ontmoeten? Hoe staat het met mijn persoonlijke trouw aan Zijn Woord? Zijn er dingen die ik met Christenen of niet-Christenen in orde moet maken? 'Daarom, geliefden, terwijl u deze dingen verwacht, beijver u om onbevlekt en smetteloos door Hem bevonden te worden in vrede' (2 Petr. 3:14).

Oorlogen, aardbevingen en epidemieën – aanwijzingen voor het spoedige einde van de genadetijd?

De dagelijkse berichten in de media over oorlogen, juist in het Midden-Oosten, over vluchtelingendrama's en ook over natuurrampen laten ons niet koud. Ze moeten ons aansporen om ernstig te bidden voor de getroffen Christenen en niet-Christenen – en tot actieve broederliefde en naastenhulp. Maar

1 Paulus bedoelt hiermee de komst van de Heere voor de opname ('hoop') én Zijn komst in heerlijkheid ('verschijning') samen – en springt daarmee zogezegd over de tussenliggende periode van verdrukking heen.

zijn deze gebeurtenissen aanwijzingen dat de Heere Jezus spoedig komt? Om deze vraag op te helderen, kunnen misschien enkele overwegingen duidelijkheid scheppen:

- God heeft altijd al door *Zijn rechterlijk ingrijpen* tot mensen gesproken (zondvloed, verwoesting van de toren van Babel, omvallen van de toren in Siloam, vernietiging van Sodom en Gomorra; Job 36:31; 37:13; zie ook Amos 3:6). Het is dus geen nieuw verschijnsel en geen eindtijdverschijnsel.

- In de geschiedenis van de mensheid zijn er steeds weer erge *natuurrampen* (bijv. de ondergang van Pompeï in 79 n.Chr., de aardbeving in Lissabon in 1755 met ca. 30.000 doden) geweest, vaak erger dan de tegenwoordige. Maar ze werden toen minder onderzocht, geregistreerd en nog veel minder via de media verspreid.
- Ook de duivel kan overigens achter dergelijke rampen zitten (Job 1:19), voor zover God het hem 'toestaat'. Daarom moeten we voorzichtig zijn om op een door God ingeleid einde te wijzen.
- *Oorlogen* zijn er ook steeds weer geweest sinds het begin van de mensheid, voor een deel met catastrofale gevolgen, veel grotere dan bij de huidige (80-jarige oorlog 1568-1648, Eerste en Tweede Wereldoorlog enz.).

Een blik op de geschiedenis van de mensheid en op Bijbelteksten moet ons voorzichtig maken om – op grond van mediaberichten over oorlogen en rampen – een verband te leggen met het einde en met de komst van de Heere.

De eindtijdtoespraak van de Heere – met verwijzingen naar oorlogen en het naderend einde?

Hoe moeten we dan bijvoorbeeld het bekende Bijbelgedeelte in de eindtijdtoespraak van de Heere in de evangeliën interpreteren? Daar wordt toch juist een verband gelegd tussen oorlogen en het einde? We zullen het tekstgedeelte uit het Mattheüsevangelie (Matth. 24:4-13) iets nader bekijken.

Vers 4: *'En Jezus antwoordde en zei tegen hen: Pas op, dat niemand u misleidt!'* Belangrijk punt: de Heere Jezus spreekt hier tegen Zijn discipelen als vertegenwoordigers van de gelovige Joden, die op de Messias wachten – en niet als vertegenwoordigers van de latere Christenen. Dat komt uit het verband duidelijk naar voren. Zo wordt bijvoorbeeld de sabbat genoemd, een typisch Joodse instelling.

Vers 5: *'Want velen zullen komen onder Mijn Naam en zeggen: Ik ben de Christus; en zij zullen velen misleiden.'*

Dat de Heere Jezus hier Joden aanspreekt, is een aanwijzing; gelovigen van nu hoeven niet voor een valse Christus (= Messias) gewaarschuwd te worden – zij kennen Hem als de Gekruisigde en Opgestane.

Vers 6: *'U zult horen van oorlogen en geruchten van oorlogen; pas op, word niet verschrikt, want al die dingen moeten gebeuren, maar het is nog niet het einde'.*
'Het einde' is niet het einde van de genadetijd, maar het einde van de tijd van verdrukking. Aan het einde daarvan zal de Heere in macht en heerlijkheid verschijnen. Met 'het einde' doelt de Heere Jezus op de vreselijke 'finale' – in vergelijking daarmee is het begin van deze tijd nog niet zo erg.

Vers 7-8: *'Want het ene volk zal tegen het andere volk opstaan, en het ene koninkrijk tegen het andere koninkrijk; en er zullen hongersnoden zijn en besmettelijke ziekten en aardbevingen in verscheidene plaatsen. Maar al die dingen zijn nog maar een begin van de weeën'.*
De 'weeën' zijn heftige gebeurtenissen na de opname van de Christenen en beginnen met politieke en geologische veranderingen. Ze worden in Openbaring 6 onder de zes zegels beschreven. In Lukas 21:11 worden ook 'tekenen vanuit de hemel' genoemd – een bevestiging van de gedachte dat hier niet de huidige oorlogen en aardbevingen bedoeld worden.

Vers 9-12: *'Dan zullen zij u overleveren aan verdrukking en u doden, en u zult door alle volken gehaat worden omwille van Mijn Naam. En dan zullen er velen struikelen en zij zullen elkaar overleveren en elkaar haten. En er zullen veel valse profeten opstaan en die zullen er velen misleiden. En doordat de wetteloosheid zal toenemen, zal de liefde van velen verkillen'.*
Weer spreekt de Heere over de gelovige Joden van de toekomst, die na de opname de Heere Jezus als Messias aan zullen nemen. Zij zullen door hun eigen volksgenoten, die de antichrist volgen, opgejaagd worden. Daarop bereidt de Heere hen met deze woorden voor.

Vers 13: *'Maar wie volharden zal tot het einde, die zal zalig worden'.*
Met 'zalig worden' is de toegang tot het vrederijk bedoeld, wat het grote doel van alle trouwe Joden door alle tijden heen geweest is. In tegenstelling tot de 'velen' (ongelovigen) zullen de getrouwen ('wie volharden zal tot het einde …') deze verlossing, hetzij als martelaar of als levend, op deze aarde meemaken.

Nog een keer het belangrijkste kort samengevat:
- De Heere spreekt tegen Zijn discipelen als tegen getrouwe Joden, die op de vervulling van de profetie, op het vrederijk wachten.
- Het 'einde' wil niet zeggen de komst van de Heere voor de Christenen, maar het einde van de periode van verdrukking.
- De genoemde oorlogen, aardbevingen enz. hebben juist betrekking op die toekomstige tijd.

Verheug ik me op de zegenrijke verschijning van de Heere Jezus (2 Tim. 4:8)? Gedraag ik mij nu als Zijn discipel alsof de 'dag' waarop Christus regeert, al is aangebroken? Of leef ik nog in zwelgpartijen en losbandigheden (Rom. 13:13)?

De achteruitgang van het Christendom – bewijs voor de aanstaande komst van de Heere?

Rampen, oorlogen en epidemieën geven ons dus geen directe aanwijzingen voor het aflopen van de genadetijd, de Christelijke periode. Maar we kunnen het voortschrijdende proces van achteruitgang in het Christendom niet over het hoofd zien. 'De laatste tijd van het Christendom in Europa is begonnen' was onlangs in de media te lezen (faz.net). Deze neergaande trend is er echter al sinds het begin van het Christendom, en ook Christenen uit eerdere periodes hebben 'hun tijd' als de laatste tijd ervaren. Daarom is voorzichtigheid geboden in het duiden van de tijd waarin we leven. Als wij de relevante Bijbelteksten overdenken, schijnen ze echter duidelijk een ontwikkeling te tonen aan het einde waarvan wij nu blijkbaar gekomen zijn – ook al weten we niet hoelang de Heere nog wachten wil. Misschien wil Hij mijn of jouw familieleden nog verlossen (zie 2 Petr. 3:9).

We willen deze ontwikkeling nagaan aan de hand van een korte 'tocht' door het Nieuwe Testament, om de Goddelijke gedachten en voorzeggingen beter te begrijpen.

1. **'Het laatste uur' (1 Joh. 2:18)**
   Met deze uitdrukking schetst Johannes het algemene karakter van de tijd van het Christendom: Vanaf het begin tot het einde wordt deze gekenmerkt door verderf, vooral in verband met valse leringen over de Vader en de Zoon.

2. **'Latere tijden' (1 Tim. 4:1)**
   Al tegen het einde van de tijd van de apostelen vielen sommigen van het geloof af, d.w.z.: van de Christelijke leer. Zij leerden bijvoorbeeld ascese en het celibaat.

3. **'In de laatste dagen zullen zware tijden aanbreken' (2 Tim. 3:1)**
   Paulus schetst in deze verzen 19 kenmerken van de laatste dagen, en wel binnen het Christendom (er is bijv. sprake van een schijn van godsvrucht). Een achteruitgang die zo intens is, is er tot het begin van de 20e eeuw niet geweest.

4. **'In het laatste der dagen ...' (2 Petr. 3:3); 'In de laatste tijd' (Jud.:18)**
   Deze beide tekstgedeeltes wijzen op nog extremere verschijnselen binnen het Christendom:

- Spotters binnen het Christendom die de komst van de Heere loochenen > dat kwam in vroegere eeuwen niet op die manier voor.
- Afwijzing van de scheppingsgeschiedenis > ook dat is in deze mate tot in de 20e eeuw binnen het

Christendom nauwelijks naar buiten gekomen.
- Leven in goddeloze begeerlijkheden > de huidige geschiedenis van het Christendom geeft daarvan duidelijk meer treurige bewijzen dan de vroege geschiedenis.

Samenvattend kunnen we vaststellen dat de achteruitgang van het Christendom al ten tijde van de apostelen is begonnen. In de laatste vijftig tot honderd jaar zijn er elementen bij gekomen die daarvoor niet voorkwamen: openlijk verzet tegen de Heere, tegen Zijn Woord, tegen het verlossingswerk, tegen de schepping, tegen huwelijk en gezin – en niet (alleen) door wereldlijke instanties, maar ook vanuit groepen van 'Christenen'. Bovendien worden er geen verdere fases van neergang meer genoemd – afgezien van het oordeel over het in 'Babylon' ontaarde Christendom in Openbaring 17 en 18. Maar dat zal ná de komst van de Heere plaatsvinden.

Ook uit deze achteruitgang kunnen we niet de tijd en het uur van de komst van onze Verlosser afleiden. Maar er zijn duidelijkere aanwijzingen voor een spoedige komst van de Heere dan politieke, biologische of geologische rampen. Het zal een daad van barmhartigheid van onze Heere zijn, als Hij ons uit de totale chaos van het Christusloze Christendom zal halen en ons tot Zich zal nemen in het huis van de Vader!

> Leef ik zo losgemaakt van de wereld, dat het mij niet uitmaakt, als ik vandaag daaruit weggeroepen zou worden? Of ben ik zo gebonden aan de dingen hier op aarde, dat de Heere liever pas over drie of vijf jaar zou moeten komen? 'Zalig zijn die slaven die de heer bij zijn komst wakend zal vinden!' (Luk. 12:37).

Ondanks alles – actief blijven tot het einde toe!

Moeten wij Christenen met het oog op deze droevige ontwikkeling nu

ontmoedigd het hoofd laten hangen? Absoluut niet! Er is genoeg reden om trouw te volgen, om actief aan te pakken in het Koninkrijk van God, om vast te staan te midden van veel treurigheid:

- Hoofdmotivatie: de Heere Zelf bouwt verder aan Zijn vergadering (gemeente, kerk), en de ware kerk van gelovigen zal zelfs door de hel niet overweldigd worden (Matth. 16:18). De gemeente van Jezus Christus groeit verder tot een heilige tempel in de Heere (Ef. 2:21). In veel landen buiten Europa is dit heel indrukwekkend te zien. Maar ook in ons land werkt de Heere nog!
- Onveranderd geldt de oproep van de Heere Jezus om voor de oogst en voor arbeiders te bidden – en ook zelf actief te worden (Luk. 10:2-3). Hoe staat het dan met jou en mij?
- Standvastig weerstand bieden aan de duivel en zijn menselijke vazallen (1 Petr. 5:9; Ef. 6:13) en ons ver houden van het kwaad, wordt door God gezegend en werkt ook in het voordeel van de Christenen om ons heen.
- De Heere verheugt zich over wachtende, wakende en over actieve dienstknechten (Luk. 12:36-37,43). 'Doe zaken totdat ik terugkom' – dat is Zijn opdracht aan ons (Luk. 19:13).

Hoe zit het met mijn bereidheid om aan te pakken in het Koninkrijk van God? Zoek ik eerst het Koninkrijk van God? Gaat de verlossing van mensen dichtbij en ver weg mij aan het hart? Bid ik voor de vele 'activisten' in het werk van de Heere? Gebruik ik mijn tijd goed – voor Christus en voor Zijn zaak?

Spoedig zal onze Heere komen. Er hoeft tot die tijd niets meer te gebeuren. Maar wij mogen en willen Hem tot dat moment trouw dienen. Dan zullen we Hem zien zoals Hij is – en Hem voor Zijn geduld met het Christendom en met ons eeuwig danken.

Martin Schäfer

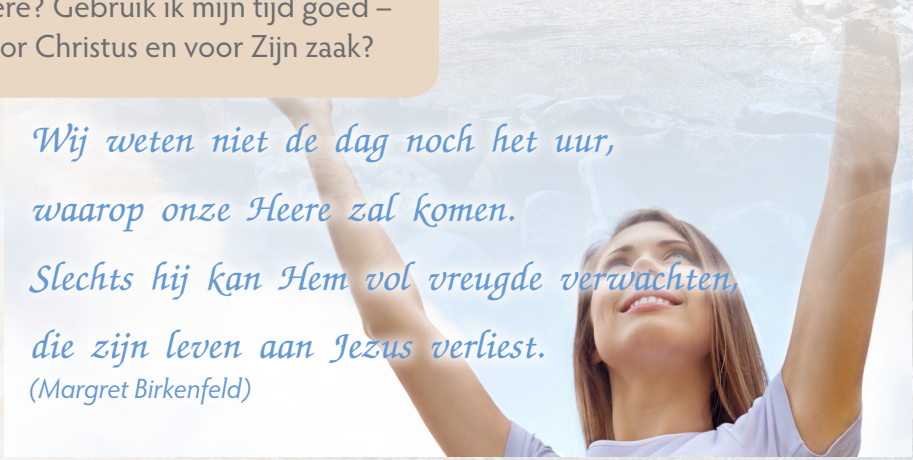

Wij weten niet de dag noch het uur,
waarop onze Heere zal komen.
Slechts hij kan Hem vol vreugde verwachten,
die zijn leven aan Jezus verliest.
(Margret Birkenfeld)

Uitdrukkingen rondom de eindtijd
Rangschikking op tijd en uitleg

Bij het aandachtig lezen van de Bijbel vallen steeds weer uitdrukkingen als 'einde der tijden', 'de laatste tijd' enz. op. Inhoudelijk en wat de tijd betreft, hebben ze duidelijk een verschillende betekenis. Onderstaand chronologisch overzicht met korte verklaringen helpt om deze teksten gemakkelijker te begrijpen:

1. Gods spreken in de Zoon en door Zijn verlossingswerk

- '… in *deze laatste dagen* gesproken door de Zoon' (Hebr. 1:1)
- '… over wie het *einde van de eeuwen* gekomen is' (1 Kor. 10:11)
- 'maar nu is Hij *bij de voleinding van de eeuwen eenmaal* geopenbaard …' (Hebr. 9:26)
- '… Die … *in de laatste tijden* geopenbaard is' (1 Petr. 1:20)

2. De Christelijke tijdsperiode

- *'laatste uur'* (1 Joh. 2:18) > de gehele tijd van het Christendom
- *'latere tijden'* (1 Tim. 4:1) > de tijd na het aftreden van de apostelen tot heden
- *'laatste dagen'* (2 Tim. 3:1) > nog latere fasen van het Christendom tot heden
- *'in het laatste der dagen'* (2 Petr. 3:3) > de laatste fase van de Christelijke periode
- *'in de laatste tijd'* (Jud.:18) > dezelfde fase als in 2 Petr. 3:3

3. Opwekking / oordeel

- *'opstaan op de laatste dag'* (Joh. 6:39-40,44) > opwekking bij de komst van de Heere (1 Thess. 4). De 'opstanding ten leven' (Joh. 5:29a)
- *'veroordelen op de laatste dag'* (Joh. 12:48) > oordeel voor de grote witte troon (Openb. 20:11-12). De 'opstanding ter verdoemenis' (Joh. 5:29b) (De Heere vat hier met het begrip 'laatste dag' de eindtijd van het totale gebeuren samen; de afzonderlijke gebeurtenissen worden later in de brieven en in de Openbaring toegelicht)
- *'het einde van alle dingen is nabij'* (1 Petr. 4:7) > al het zichtbare, alle mensen en hun ideeën, worden spoedig geoordeeld, als de Rechter verschijnt (1 Petr. 4:5) (Het definitieve oordeel over al het zichtbare komt dan aan het eind van het Duizendjarige Vrederijk met het verbranden van de 'elementen', zie 2 Petr. 3:12)

4. De tijd van verdrukking en de wederkomst van Christus in heerlijkheid

- *'het einde'* (Matth. 24:6,13-14; Mark. 13:7; Luk 21:9) > het einde van de tijd der verdrukking
- 'zaligheid … geopenbaard *in de laatste tijd'* (1 Petr. 1:5) > het openlijk tentoonstellen van de gelovigen voor de ogen van de wereld (de verlossing van het lichaam geschiedt 'privé' al bij de opname, zie Fil. 3:20 en Rom. 8:23).

5. De nieuwe aarde

- 'Daarna komt *het einde*' (1 Kor. 15:24) > de overgang van het Vrederijk naar de 'eeuwige toestand', met een nieuwe hemel en een nieuwe aarde (Openb. 21:1-8)

Moet een Christen meedoen met een staking?

Antwoord:
Stakingen zijn soms één van de dominante onderwerpen in de media. In verschillende branches zijn soms gedurende langere periodes stakingen. Dan is de volgende vraag actueel en legitiem: Hoe moet een Christen zich in een dergelijke situatie gedragen? Moet hij meestaken of niet, waardoor hij de soms voelbare afwijzing van zijn collega's over zich haalt?

Een paar feiten over het thema 'staken'

Het recht om te staken wordt afgeleid uit het Europees Sociaal Handvest artikel 6 lid 4[1]. Sinds 1980 is het Europees Sociaal Handvest geratificeerd. Dit betekent dat de afspraken die in dit verdrag staan ook in Nederland erkend worden. Een staking kan na het mislukken van loononderhandelingen in gang worden gezet door de vakbonden. Het is net als een werkonderbreking een rechtmatig middel om de looneisen van de werknemers erdoor te krijgen. Daarbij mag iedere werknemer, of hij nu bij een vakbond aangesloten is of niet, aan een werkonderbreking of staking deelnemen.

Het is een middel bij een arbeidsconflict en het gaat om het collectief neerleggen van het werk. Het doel is de werkgevers ertoe te bewegen tegemoet te komen aan de eisen van de vakbond door het afsluiten van een passende loonovereenkomst. In het geval van de European Cockpit Association zien we dat een dergelijk arbeidsconflict in het kader van de collectieve onderhandelingen ook hele andere doelen kan dienen, al is dit inmiddels wel verboden. Hier ging het namelijk soms ook om de fundamentele strategische richting van het concern, dat haaks op de wens van de vakbond stond.

In 2018 vielen er 239.000 arbeidsdagen door een arbeidsconflict uit waarbij zo'n 34.000 werknemers betrokken waren[2]. Dat geeft de omvang aan, die deze stakingen in economisch opzicht hadden. Tot zover de inhoudelijke feiten.

'Werknemer' in de tijd van de Bijbel

Nu kunnen we onszelf afvragen hoe een staking vanuit Bijbels oogpunt beoordeeld moet worden. Eerst moeten we bedenken dat de werksituatie in de tijd van het Nieuwe Testament niet vergelijkbaar is met de huidige. We lezen over knechten en huisslaven (bijv. in Ef. 6:5 en 1 Petr. 2:18). Knechten waren lijfeigenen, dienaren. We kunnen dit woord ook met 'slaaf' vertalen. Zij hadden geen rechten, maar werden vaak als een 'zaak' behandeld. De heer van de slaaf kon met hem doen wat hij wilde.

Tegen deze achtergrond moeten we de aanwijzingen van de Geest van God voor knechten en huisslaven met wijsheid op de huidige situatie overbrengen. Tegen de knechten werd gezegd

1 https://wetten.overheid.nl/BWBV0001021/1980-05-22#Verdrag_1_Verdragtekst_1_DeelII_Artikel6

2 https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2019/18/in-2018-minder-stakingen-dan-jaar-eerder

dat ze hun heer naar het vlees met vrees en beven tegemoet moesten treden. Ze moesten hen zelfs 'gehoorzamen' (Ef. 6:5). Petrus spreekt in 1 Petrus 2:18 niet direct over gehoorzaamheid, maar over onderdanigheid. Dat benadert onze huidige situatie meer. Leidinggevenden verwachten tegenwoordig van medewerkers (werknemers) dat zij actief meedenken. Ze mogen hun mond opendoen om bijvoorbeeld arbeidsprocessen te verbeteren. Dat is constructieve kritiek en daarom goed voor een onderneming. Onderdanigheid, bijvoorbeeld als er door een onderneming besluiten genomen worden, wordt echter nog steeds verwacht.

Ondergeschikt zijn aan de bazen

De huisslaven kregen de opdracht om zich niet alleen aan een goede en welwillende, maar ook aan een verkeerd handelende heer te onderwerpen. Daaruit kunnen we afleiden, dat God niet wil dat knechten tegen hun meesters in opstand komen en publiekelijk en luid protesteren tegen hun gedrag. Zelfs onrechtvaardig gedrag van de meerdere of werkgever geeft ons niet het recht om daartegen met protest, demonstratie of staking op te treden.

Als werknemers staken, dan is dat een bewust, openlijk en luid protest tegen de leiding van een onderneming. Het is het tegendeel van ondergeschiktheid en gehoorzaamheid. Daarmee moeten Christenen niets te maken willen hebben. In plaats daarvan moeten wij 'alles van harte doen, als voor de Heere' (Kol. 3:23). Dat wil zeggen dat we ijverig voor onze werkgevers bezig moeten zijn, in het besef dat wij voor onze Heere in de hemel bezig zijn. In Efeze 6:6 noemt de apostel Paulus dat 'de wil van God'.

Dat betekent natuurlijk niet dat wij onze meerdere en werkgever niet op verkeerde processen en fout gedrag mogen wijzen. Maar dat moeten we niet doen door druk op hen uit te oefenen, maar door ze op ingetogen en zakelijke wijze misstanden duidelijk te maken. We laten het aan hen over en vooral aan God op welke manier zij op deze argumenten ingaan.

Respect tonen

Paulus spreekt ervan dat de knechten tegenover hun heer 'met vrees en beven' hun werk moeten doen. Wij kunnen daaruit afleiden dat wij respectvol met de leiding van een onderneming moeten omgaan. Wie de stakingen van de laatste jaren gevolgd heeft, zal gemerkt hebben dat er van respect geen sprake was. Het benadrukt de gedachte dat stakingen vanuit Gods oogpunt niet het juiste middel zijn voor werknemers.

In 1 Timotheüs 6:1 gaat de apostel nog verder. Hij verlangt van knechten dat zij 'hun eigen meester alle eer waard achten'. Het eren van superieuren sluit een openlijk protest in de vorm van een staking uit. Hiernaast mogen we ook niet over het hoofd zien dat het er bij de meeste stakingen om gaat een zo groot mogelijke loonsverhoging te krijgen. Juist in 1 Timotheüs 6:10-11 worden we vermaand om geldzucht te ontvluchten. Op meerdere plaatsen

wordt voor hebzucht – in Gods ogen afgodendienst – gewaarschuwd (zie Kol. 3:5).

Niet tegenspreken

In Titus 2:9 geeft de apostel de knechten zelfs de opdracht, 'niet tegen te spreken'. Dat is het tegendeel van een staking waarbij het aanbod en de eisen van de bedrijfsleiding direct afgewezen worden. Misschien kunnen we in dit verband ook nog 2 Thessalonicenzen 3:12 noemen, waar nadrukkelijk gezegd wordt dat een Christen 'in alle rust' moet werken. Een staking is daarmee in strijd, maar een levenswandel in alle rust is waardevol voor God.

Plicht tot vrede – arbeidsconflict – vakbonden

Interessant zijn ook enkele woorden die in verband met stakingen gebruikt worden.

- Er is een vredesplicht. Een staking is dus het tegenovergestelde van 'vrede'. Moeten wij als Christenen niet de vrede najagen (Hebr. 12:14)?
- Staken is een vorm van een arbeidsconflict. Is het de taak van Christenen om tegen mensen te strijden (zie Ef. 6:12)?
- Het woord staking is verwant met steken. Het Engelse woord 'strike' en het Duitse woord 'streiken' komt van 'slaan', 'aanvallen'. Is geweld niet na Genesis 6:11 een kenmerk van de zonde? Paulus berispt de Galaten daarover (zie Gal. 5:15).
- Wie zit er achter een staking? Meestal zijn dat de vakbonden. Het gaat ze in de eerste plaats niet om het welzijn van een onderneming, maar om hun eigen macht en om het werven van zo veel mogelijk leden[3]. Zij zijn een onderdeel van het wereldse systeem, dat onder de macht van de duivel staat. De Heere Jezus heeft al gezegd dat wij 'niet van de wereld' zijn (Joh. 17:14).

De bende van Korach

Hier willen we op twee gebeurtenissen in het Oude Testament wijzen die mij doen denken aan een staking. De ene vond in de tijd van Mozes plaats, de tweede onder koning Rehabeam.

In Numeri 16 lezen we over een aantal Israëlieten die niet tevreden waren met hun status. De zogenaamde bende van Korach bestond uit Levieten en Rubenieten. Zij waren van mening dat ze te veel beperkt werden in hun functies en ze wilden de leiderschapsfuncties van

3 Dat betekent niet, dat we over het hoofd zien dat dankzij de vakbondsbewegingen in de 19e/20e eeuw de arbeidsomstandigheden verbeterden. Iets waarvan we nu nog steeds profiteren. Uiteindelijk hebben wij als Christen ook vaak baat bij de resultaten van loononderhandelingen (zoals we ook te lijden hebben onder de negatieve gevolgen van bijvoorbeeld te hoge looneisen, die tot banenverlies leiden). Maar wij moeten inzien dat Paulus niet met vakbondachtige methodes tegen de in die tijd bestaande, voor een deel onmenselijke behandeling van slaven optrad, maar hun juist opdroeg om zich aan God over te geven, Die rechtvaardig oordeelt, en geen energie te steken in een strijd tegen hun meesters (1 Petr. 2:23).

Mozes en Aäron overnemen. 'Daarom u, en uw hele aanhang, u spant samen tegen de HEERE. Immers, Aäron, wat is hij dat u tegen hem mort?' (Num. 16:11).

God noemt deze opstand in Judas:11 'tegenspreken als van Korach'. Door deze woordkeuze wordt duidelijk dat het om een opstand tegen Gods instellingen ging. Men wilde de autoriteiten boven zich niet accepteren. Judas spreekt ervan dat daarmee niet alleen de door God aangestelde autoriteiten verworpen werden, maar dat God Zelf in Zijn macht afgewezen werd (zie Jud.: 8,10).

Hetzelfde principe zien we terug bij de stakingen van nu. Autoriteiten zijn ingesteld door God. Zelfs de gezagsdragers die de mens door zijn zonde macht gegeven heeft – zoals meesters van slaven – worden door Paulus niet uitgezonderd. Wie echter door een staking de autoriteit en beslissingsbevoegdheid van gezagsdragers wil beperken, doet daarmee een aanval op Hem die hun autoriteit verleend heeft (zie Rom. 13:2).

Rehabeam

Het wordt nog duidelijker in 1 Koningen 12. Rehabeam werd als zoon van Salomo koning. Het volk was het eerst met deze beslissing eens (zie 1 Kon. 12:1). Maar toen sloot Jerobeam een verbond met een deel van het volk en daagde hij de koning uit. Toen die niet deed wat Jerobeam en zijn kameraden goedvonden, organiseerde hij zogezegd een staking tegen Rehabeam – dat was natuurlijk meer dan een staking. Zij ontnamen Rehabeam de macht over het grootste gedeelte van het volk.

Dat leidde tot moord (vers 18) en een burgeroorlog. Was dat tot zegen van het volk? Zeker niet! Het volk werd in tweeën verdeeld, de kracht en macht gingen achteruit en wat bij elkaar hoorde, werd uiteindelijk verwoest. Dat 'deze zaak bij Mij (de HEERE) vandaan gekomen' was (vers 24), doet niets af aan Jerobeams verantwoordelijkheid. Hij had dit 'arbeidsconflict' met de door God aangestelde koning, wat in dit geval op werkweigering leek, zoals we dat nu ook vaak meemaken, in gang gezet. Daarmee verzette hij zich tegen de door God ingestelde autoriteit.

Dat koning Rehabeam een enorm aandeel in deze ramp had, staat buiten kijf. Ook tegenwoordig zijn bedrijfsleiders in hoge mate medeverantwoordelijk voor onvrede en onwilligheid onder de medewerkers. Niet voor niets zegt de apostel in Efeze 6:9 tegen hen: 'En heren, doe hetzelfde bij hen', met andere woorden: doe gewillig de wil van God, tot nut van degenen voor wie jullie als meesters verantwoordelijk zijn. Maar zoals Petrus schrijft: als werknemers hebben we de besluiten van onze meesters (werkgevers) te accepteren en daartegen niet te protesteren, en zeker niet openlijk. Het is onze opdracht om in geduld te volharden en op God te wachten, ook al is dat soms erg moeilijk.

Tot slot

Tot slot wil ik nog een probleem noemen waarmee Christenen soms te maken krijgen bij stakingen. Als de vakbonden binnen een onderneming een hoge organisatiegraad laten zien (dat wil zeggen dat veel medewerkers lid zijn van een vakbond), staken alle werknemers. Dan valt iedereen op die zich niet bij deze staking aansluit. Dergelijke werknemers worden dan 'onderkruipers' genoemd. Zij moeten erop bedacht zijn dat ze erop aangevallen worden, als ze op stakingsdagen naar het werk gaan.

Ik herinner me dat ik dat als stagiair weleens gezien heb. Hoewel ik binnen een branche werkte waar de organisatiegraad heel laag was, heb ik gezien hoe medewerkers, als ze het bedrijf wilden binnengaan, gehinderd en aangeklampt werden. Als Christenen mogen wij een dergelijke behandeling omwille van de Heere verdragen. Hij heeft ons gezegd dat wij vijandschap van de kant van de wereld moeten verwachten: 'In de wereld zult u verdrukking hebben, maar heb goede moed: Ik heb de wereld overwonnen' (Joh. 16:33). Wij mogen weten dat we de Heere aan onze zijde hebben, als wij om Zijnentwil de nadelen verdragen.

Voor Christenen die binnen een branche werken waar maar weinig personeel is, is een dergelijke situatie bijzonder zwaar. Laten we bijvoorbeeld eens naar piloten kijken. Binnen de luchtvaartwereld valt iedereen op die niet meedoet bij een uiterst hevig arbeidsconflict. Als er al veel gestaakt is, bijvoorbeeld in 2014 en 2015, kun je niet altijd vakantiedagen opnemen tijdens een nieuwe staking. Dan is er moed voor nodig om te bekennen dat je niet met de massa meeloopt en staakt. Je kunt je beroepen op de wet die zegt dat je door de vakbond niet gehinderd mag worden om te werken. In geval van nood moet je bijvoorbeeld je leidinggevende over dergelijke vormen van agressie informeren.

In andere gevallen kan ik alleen maar aanraden om met gelovige vrienden samen te komen en met hen om kracht en doorzettingsvermogen te bidden. Denk maar aan Daniël en zijn drie vrienden. Helaas moet je er rekening mee houden dat niet alle gelovigen een duidelijk standpunt innemen, maar voor een deel meedoen aan de staking. Maar laten we nooit vergeten dat de Heere aan onze kant staat. Hij weet wat wij in zulke omstandigheden voelen, omdat Hij Zelf veel ergere en brutalere tegenstand meegemaakt heeft.

Manuel Seibel

Dat was mijn zoon!

De hemel vertelt Gods eer, het gewelf verkondigt het werk van Zijn handen. De ene dag spreekt overvloedig tot de andere, de ene nacht geeft kennis door aan de andere. Geen spreken is er, geen woorden zijn er, hun stem wordt niet gehoord.

Psalm 19:2-4

De eigenaar van een prachtig huis ontving eens iemand die in de verte familie van hem was en die hem voor het eerst bezocht. Maar deze vloekte en lasterde onophoudelijk. Op de vraag van de gastheer of hij niet bang was om, door zo te spreken, God zou beledigen, antwoordde zijn gast 'Nee', want hij had God nog nooit gezien.

De volgende morgen bekeken de beide mannen een aantal schilderijen. 'Die heeft mijn zoon geschilderd', zei de eigenaar. Zijn gast was onder de indruk. Maar dat was pas het begin. In de loop van de dag hadden die twee de gelegenheid om nog andere werken te bewonderen die de zoon gemaakt had, en wel op verschillende plaatsen – in de siertuin, binnen in huis en zelfs in de stad.

De bezoeker vroeg elke keer: 'Wie heeft dat gemaakt?' En steeds weer kreeg hij als antwoord: 'Dat was mijn zoon'. Uiteindelijk riep hij uit: 'Wat een geluk om zo'n zoon te hebben!' – 'Hoe kun je dat zeggen?', vroeg de gastheer, 'je hebt hem nog nooit gezien!' – 'Maar ik zie wat hij gemaakt heeft'. – 'Welnu, loop dan eens naar het raam en kijk wat God geschapen heeft. Ook Hem heb je nooit gezien, maar je kunt Zijn werken bewonderen!' (zie Rom. 1:20)

Wij hebben God niet gezien, maar we kunnen iedere dag Zijn schepping zien en daarin Zijn bestaan en Zijn grootheid herkennen. En ieder van ons is geroepen om te geloven dat de almachtige Schepper-God ook een grote Heiland-God is, Die Zijn Zoon Jezus Christus gegeven heeft om ons tot Zich te leiden.

Uit de kalender 'Het goede zaad'